

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

САДОВО-ПАРКОВИЙ
ЛАНДШАФТ І ДЕКОРАТИВНЕ
ФІТОРИЗНОМАНІТТЯ
ОЧИМА ДОСЛІДНИКІВ

КИЇВ - БІЛА ЦЕРКВА

12 листопада 2020 р.

ІНТРОДУКЦІЯ СУБТРОПІЧНИХ ПЛОДОВИХ КУЛЬТУР У ЛІСОСТЕПОВУ ЗОНУ УКРАЇНИ

Р. М. Федько

*Дослідна станція лікарських рослин Інституту агроекології і
природокористування НААН України,
с. Березоточа, Україна*

Питання збереження і відтворення екзотичних видів в Україні є одними із пріоритетних в наукових дослідженнях ботанічних садів, дендропарків, дослідних господарств та інших організацій. Успішну інтродукцію і акліматизацію окремих екзотичних видів в Україні забезпечують такі наукові досягнення, як розробка теоретичних засад інтродукції рослин, включаючи моделювання і прогнозування процесу інтродукції, напрацювання методології і методів інтродукції деревних рослин та плодкових культур, зокрема, визначення показників кліматичних аналогів регіонів для інтродукції рослин із розробкою критеріїв добору інтродуцентів.

За останні десятиріччя виняткового значення набуває такий фактор, як зміни клімату у бік потепління. За зміни клімату інтродукція деревних і кущових рослин в переважній більшості випадків здійснюється з півдня на північ. На даний час існуюча мережа ботанічних садів, дендропарків та інших профільних науково-дослідних установ сприяє проведенню ступеневої акліматизації. Зокрема, основні дослідження інтродукції та селекції нових культур за останні десятиріччя в Україні проводяться на базі Державного підприємства «Дослідне господарство «Новокаховське» (Херсонська область), Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка м. Київ, Харківського ботанічного саду та інших організацій.

В умовах лісостепової зони України заслуговують на увагу малопоширені і маловідомі субтропічні плодкові культури, плоди яких мають як цінні дієтичні так і лікувальні властивості. Водночас, за умови вирощування їх у Лівобережному Лісостепу України, зокрема Лівобережному Придніпров'ї, сировиною для виробництва лікувально-профілактичних засобів можуть слугувати як плоди, так і інші частини рослин. Сформовані ділянки деревних інтродукованих видів в дендропарку і ботанічному розсаднику Дослідної станції лікарських рослин та Хорольському ботанічному саду, що на Полтавщині, спрямовані на примноження і збереження біорізноманіття цінних рослин шляхом накопичення посадкового та насінневого матеріалу, удосконалення способів відтворення, прийомів розмноження і агротехніки вирощування деревних екзотів. На колекційних ділянках, за останні роки, проводяться дослідження щодо здатності до адаптації за інтродукції у лісостепову зону України таких субтропічних плодкових культур, як: *Asimina triloba* L. Dunal, *Punica granatum* L., *Zizyphus jujuba* Mill., *Ficus carica* L., *Amygdalus communis* L., *Diospyros virginiana* L. *Mespilus germanica* L., *Diospyros lotus* L. та деяких інших.

Визначено, що в цілому кліматичні умови Полтавської області придатні для ведення садівництва та сприяють здійснювати інтродукційні дослідження окремих видів субтропічних плодкових культур.